

YLEISET/REPRO

**CMYK -värit
eli prosessivärit**

Painatuksessa käytettävät nelivärisarjan värit C=cyan, M=magenta, Y=yellow, K=key (musta).

Duotone

Yksivärioriginaalista muokattu kahdella värillä painettava kuva.

**PMS, Pantone
Matching System**

Yksi tärkeimpiä ja käyttökelpoisempia värimäärittelytekniikoita on Pantone -järjestelmä. Pantone-järjestelmää käytetään vain lisäväreinä. PMS-värit sekoitetaan ennen painatusta. Pantone-värikartoista löytyy päällystetyille ja päällystämättömille painetut mallit.

**PDF, Portable
Document Format**

PDF on käyttöjärjestelmäriippumaton, siirrettävä tiedostomuoto. Sitä käytetään pääasiassa sähköiseen julkaisemiseen, tulostamiseen ja painamiseen. PDF-tiedosto on tulostimen ja näytön tarkkuudesta riippumaton. **Lataa käyttämämme valmiit ps- ja pdf-asetukset sivuiltamme!**

EPS

Encapsulated PostScript, tiedostomuoto, jota käytetään siirrettävässä PostScript-informaatiota toisesta ohjelmasta toiseen. Esim. vektorimuotoinen logo voi olla .eps -tiedosto kun se sijoitetaan esim. taitto-ohjelmaan.

Embedded

Upotettu, sisällytetty mukaan. Käytettyjen fonttien, väriprofiilien ja -asetusten upottaminen/sisällyttäminen painotuotteesta tehtävään PDF-tiedoston luontivaiheessa.

FTP

File Transfer Protocol eli tiedostonsiirtoprotokolla. Internetissä yleisesti käytössä oleva tiedoston/tiedostojen siirtotapa. FTP-siirrossa käytetään usein ns. FTP-ohjelmaa. Tilaa tunnukset ftp-palvelimellemme tästä!

GIF

Kuvatiedostomuoto, yleinen internetissä. Koska GIF on ns. matalaresoluutio *"http://www.notepad.fi/Pages/Sanasto.html"* \ *"RGB-kuvamuoto"* niin GIF-muodossa olevia kuvia ei tule käyttää painotuotannossa.

JPEG

Pakattu kuvatiedostomuoto, jolla *"http://www.notepad.fi/Pages/Sanasto.html"* \ *"Bittikarttakuva"* bittikarttakuva saadaan

vähemmän tilaa vievään muotoon. Voidaan määritellä ns. Quality-arvo, mitä pienempi sitä pienempi tiedostokoko mutta samalla kuvan laatu heikkenee oleellisesti.

ICC-profiili

Tiedosto, jonka avulla kerrotaan jonkin laitteen (esim. skanneri, näyttö, tulostin, painokone) värintoisto-ominaisuudet ICC-yhteensopivalle ohjelmalle. **Lataa käyttämämme lcc-profiilit sivuiltamme!**

Moiré

Moaree on painovirhe, jossa kuvaan muodostuu häiritsevää läike. Johtuu yleensä kun uudelleen *"http://www.notepad.fi/Pages/Sanasto.html"* \ *"Rasteroiminen"* rasteroidaan jo rasteroitua kuvaa.

Rasteri

Kirjapainotekniikassa sävykuvien toistamiseen tarvittava menetelmä, jossa originaalin sävyt toistetaan painokuvassa eri kokoisina pisteinä.

Rasteritiheys

Määrittelee pisteiden määrän cm:ä tai tuumaa kohden. Määräytyy käytettävän painopaperin mukaan. Mitä paremmin ja voimakkaammin päällystetty paperi, sitä suurempi rasteritiheys mahdollinen.

Resoluutio

Lukutarkkuus eli vierekkäisten tai toisiaan seuraavien lukupisteiden määrä ilmoitetulla matkalla.

TIF/TIFF

Tag Image File Format. Kuvien tallennukseen käytetty tiedostomuoto.

Vektorointi

Tekstien vektoroiminen eli tekstien, logojen tai erilaisten kuvien muuntaminen poluiksi (path / curves/ create outlines). Kun tekstit vektoroidaan ei enää tulostusvaiheessa tarvitse näille teksteille määriteltyjä fontteja.

PAINO

Formaatti

Tuotteen koko tai muoto.

Grammapaino

Yhden neliömetrin kokoisen paperin paino grammoina (g/m²). Samaa tarkoittavat myös pintapaino, neliömassa ja neliöpaino.

Opasiteetti

Paperin läpikuultamattomuus. Ilmoittaa kuinka suuren osan kohtisuoraan paperin pintaan suunnatusta valosta paperi imee itseensä. Hyvä opasiteetti = läpinäkymätön.

Plaano

Painettu tai painamaton paperiarkki, jota ei ole taitettu.

Paperin paksuus

Paperin paksuus ilmaistaan mikroneina (mikroni=1/1000 mm).

Paperikoot

Standardisoidut paperiarkkien vakiokoot, yleisimmät saksalaisen DIN-normiston A-, B- ja C-sarjat.

JÄLKIKÄSITTELYT

Kaikki työt, jotka ovat tarpeen painamisen jälkeen ennen painotuotteen toimittamista tilaajalle, esimerkiksi leikkaus, taitto, stiftaus, liimaus, perforointi, stanssaus jne.

Blokki-liimaus

Paperiarkkien liimaus nippuihin. Esimerkiksi 50, 100 tai 200 arkkia/blokki.

Dispersiolakka

Vesiohenteinen painokonelakka

Dummy

Painotuotteen rakennemalli, joka on toteutettu ko. tuotteeseen valituista materiaaleista.

Foliointi

Ohuen metallikalvon kiinnittäminen kartongille tai paperille puristamalla kuumennettua sinkkilaattaa vasten. Esimerkiksi kiiltävät hopea- ja kultafolioinnit.

Lakkaus

Painetun pinnan tai sen osien kuten kuvien lakkaaminen kiillon ja värikyyden lisäämiseksi tai painopinnan suojaamiseksi.

Laminointi

Paperin tai kartongin päällystäminen kuumentamalla ohuella kalvolla, antaa tuotteelle erittäin kestävä pinnan. Laminointi voi olla kiiltävä-, matta- tai martiopintainen

Liimanidonta

Taitettujen arkkien sidonta selkäliimauksella pehmeisiin kansiin. Liimasidosta käytetään usein kirjoissa ja esitteissä.

Liimalankasidonta

Taitettujen arkkien sidonta lankaompelee ja liiman avulla, antaa tuotteelle hyvän sidonta-kestävyyden.

Nuuttaus

Paperiin tai kartonkiin puristettu ura taittamisen helpottamiseksi.

Perforointi

Paperin lävistäminen paino- tai taittokoneessa siten, että esimerkiksi kuponki on helppo repäistä irti repäisylinjaa pitkin. Perforointi voi olla tavallinen tai tiheä mikroperforointi.

Preeglaus

Painanta, jossa arkista puristetaan esiin kohokuvina haluttu kohta.

Martiointi

Kaiverretulla telaparilla paperin pintaan aikaansaatu pakotuskuviointi.

Offsetlakka

Offsetpainokoneella painettava lakkaus, jolla voidaan lisätä painettujen pintojen käsittelykestävyyttä.

Offsetpaino

Laakapainomenetelmä, jossa painolevy jättää painojäljen kumisylinterille, joka luovuttaa sen edelleen paperille

Postitaitto

Tavallisin painoarkin taittomuoto. Arkki taitetaan ensin kahtia ja sen jälkeen uudelleen kahtia siten, että toinen taite on kohtisuorassa ensimmäistä vasten. Käytetään myös nimeä ristitaitto.

Ritsaus

Paperitarra-arkille muotoon tehty viiltoleikkaus, jotta tarra voidaan helposti irrottaa liimataustasta.

Stanssaus

Paperin tai kartongin muotoleikkaus. Stanssausuksen kanssa samaan aikaan tehdään myös perforointi, nuuttaus tai rei'itys, mikäli tarpeellista. Stanssia varten tehdään aina stanssipiirros eli rakennemalli.

Stiftaus

Stiftaus on nidontatapa, jossa sisäkkäiset arkit liitetään toisiinsa metalliniitein useimmiten sarjanitomakoneella. Mappistiftaus/lenkistiftaus nidontatapa, jossa niittien muoto mahdollistaa mappikiinnityksen

UV-lakka

Ultravioletivalolla kuivatettava usein kirkaspintainen lakka. Voidaan toteuttaa myös mattana. Käytetään usein tehokeinona korostamaan painatusta.

Wiresidos

Metallinen kierrelankasidonta, Wiresidonta on käyttäjätavallinen tapa sitoa kirjoja, esitteitä ja etenkin kalentereita; sivut aukeavat täysin, ja sidos kestää hyvin.